

УДК 332.21: 332.362

ОПУСТЕЛЮВАННЯ РЕГІОНІВ СВІТУ

*Коваль. П.О., здобувач вищої освіти спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Миколаївський національний аграрний університет*

Опустелювання є одним з найбільш загрозливим процесом деградації навколишнього середовища, що характеризується зниженням природно-ресурсного потенціалу територій нижче оптимального рівні, так як 25 відсотків суші займають саме пустелі. Вони зустрічаються на всіх материках, окрім Європи. І головною особливістю такого явища є випадання незначної кількості опадів, наслідком чого вода не встигає проникнути глибоко в ґрунт.

Сучасні методологічні положення відображено у працях вітчизняних вчених, як [1]: Д.І. Бабміндра, І.К. Бистряков, С.Ю. Булигін, Д.С. Добряк, Ш.І. Ібатуллін, О.П. Канаш, та інші. На сьогодні серед головних причин опустелювання можна віднести такі: водний дефіцит, тривала посуха, кліматична аридизація, збільшення кількості поголів'я худоби, вирубка лісів, селенакопичення, вітряний клімат, низький рівень ґрунтових вод, помилки при веденні сільського господарства.

Найголовніші фактори впливу це: географічні та антропогенні. Деградація земель охоплює третину ґрунтового шару. Загальна площа землі, постраждалої від опустелювання становить від 6 млн. до 12 млн. кв. км. На посушливі райони світу, припадає близько 43 відсотка зайнятих земель у сільському господарстві, що призводить до втрати продукції на суму приблизно 42 млрд. дол США на рік [2].

Протягом останніх декількох десятиліть використання землі для виробництва сільськогосподарської продукції з метою забезпечення продовольства населення, збільшувало натиск, як на земельні, так і на водні ресурси планети. За оцінками, щорічно від 1,5 млн. до 2,5 млн. гектарів зрошуваних земель, від 3,5 млн. до 4 млн. гектарів сільськогосподарських угідь, зволожуваних природними опадами, і близько 35 млн. гектарів пасовищних угідь повністю або частково втрачають продуктивність внаслідок деградації земель [2].

Процес відновлення пошкодженого ґрунту в результаті ерозії є вкрай повільним. Для формування ґрунтового шару завтовшки 2,5 см знадобиться приблизно 500-600 років. У більшості районів світу найсерйознішою проблемою є пилові бурі. Дані бурі негативно впливають на здоров'я людей і на значній відстані від епіцентра.

Сильні пилові бурі, які зароджуються в пустелі Гобі вражають згодом території Китаю, Кореї та Японії, що найближче розташовані до пустелі. Наслідком чого є напади лихоманки, кашлю і почервоніння очей. Пил, який вітром переноситься з пустелі Сахари, викликає проблеми з диханням навіть у жителів Північної Америки і руйнує коралові рифи в Карибському басейні [2].

До основних наслідків опустелювання відносять: скорочення обсягів виробництва продовольчої продукції; зниження якості води, замулення водойм; погіршення стану здоров'я людей, а також очні, респіраторні та алергічні захворювання на пил; міграція постраждалого населення через порушення звичного способу життя. Зміна клімату не єдина причина, що пов'язана із деградацією ґрунту. Вагомий вплив має і агровиробництво та його наслідки. Глибинна оранка, розорювання природних схилів, а також надмірне використання різних видів добрив та агрохімікатів та інше. Через зараження ґрунту і рослин токсичними і отруйними речовинами відбувається загибель флори і живих організмів, що знаходяться у ґрунті [5].

Отже, серед найголовніших причин опустелювання є географічні та антропологічні, що несуть за собою виникнення у більшості населення хвороби. Дана проблема призводить до втрати біосфери та зникненню водних ресурсів, загострення проблеми водозабезпечення суспільства та, як наслідок, погіршення умов життя населення. Задля боротьби з деградацією земель та опустелюванням, необхідно визначити пріоритетні завдання щодо покращення діяльності земель, та зниженню швидкості деградації земель.

Бібліографічний список:

1. Урядовий портал. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України. Цілі сталого розвитку та Україна.
URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>.

*Науковий керівник:
д-р економічних наук, професор,
декан обліково-фінансового факультету
Вишневецька О.М.*